

דְרָגָה אַחַת, הַמְרָאָה דְרָגָה אַחַת, הַנְּבוּאָה דְרָגָה אַחַת, וְכֻלָּם דְרָגוֹת לְדְרָגוֹת אֵלֶּה עַל אֵלֶּה.

וַיַּחֲרִם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגִּד לְאָחִיו וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֲתוּ עַל חֲלוֹמוֹתָיו. מִכָּאֵן שְׂלֵא צָרִיף הָאָדָם לומר אֵת חֲלוֹמוֹ רַק לְאוֹתוֹ הָאָדָם שְׂאוֹהֵב אוֹתוֹ, וְאִם לֹא - הוּא גוֹרֵם לוֹ. שְׂאֵם אוֹתוֹ הַחֲלוֹם מִתְּהַפֵּף לְגוֹן אַחַר - הוּא גוֹרֵם לְסַלְקוֹ

בֵּא רֵאָה שְׂיוֹסֵף אָמַר אֵת הַחֲלוֹם לְאָחִיו, וְעַל כֵּן גָּרְמוּ לוֹ לְסַלֵּק אֵת חֲלוֹמוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנִים שֶׁהִתְעַכֵּב. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, מִנֵּיין לָנוּ? שְׁפָתוֹב וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֲתוּ. מַה זֶה שָׁנָא אֲתוּ? שְׁגָרְמוּ לוֹ בְּזֵה קְטְרוּגִים.

מַה פְּתוּב? וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי. שְׂרָצָה מֵהֶם שְׂיִשְׁמַעוּ לוֹ, וְהוּא הוֹדִיעַ לָהֶם אוֹתוֹ הַחֲלוֹם, שְׂאֵלְמֵלֵא הֵם שֶׁהִפְכוּ אוֹתוֹ לְגוֹן אַחַר - כֶּף הַתְּקִים, וְהֵם הַשִּׁיבוּ וְאָמְרוּ, הַמְלִיף תְּמַלִּיף עֲלֵינוּ אִם מְשׁוּל תְּמַשֵּׁל בָּנוּ? מִיָּד אָמְרוּ לוֹ אֵת פֶּשֶׁר הַחֲלוֹם וְגִזְרוּ גִזְרָה, וּמִשׁוּם כֶּף וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֲתוּ.

רַבִּי חִיָּיא וְרַבִּי יוֹסֵי הָיוּ מְצוּיִים לְפָנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי חִיָּיא, הִנֵּה שְׁנֵינוּ, חֲלוֹם שְׂלֵא נִפְתָּר כְּמוֹ אַגְרַת שְׂלֵא נִקְרָאָה, אִם מִשׁוּם שֶׁהִתְקִים וְהוּא לֹא יָדַע, אוֹ שְׂלֵא הִתְקִים כָּלֵל. אָמַר לוֹ, הַתְּקִים וְלֹא נוֹדַע, שְׁהָרִי אוֹתוֹ הַחֲלוֹם תְּלוּי עֲלָיו כַּח, וְהוּא לֹא נוֹדַע וְלֹא יָדוּעַ אִם הַתְּקִים וְאִם לֹא הַתְּקִים.

וְאֵין לָךְ דְּבַר בְּעוֹלָם שְׂטָרָם יָבֵא לְעוֹלָם שְׂאֵינוּ תְּלוּי בְּחֲלוֹם אוֹ עַל יְדֵי כְרוּז, שְׁהָרִי נֹאמַר שְׂכַל דְּבַר וְדְבַר בְּטָרָם יָבֵא לְעוֹלָם מְכַרְזִים

וְתָא חֲזִי, חֲלוֹם דְרָגָא חֲדָא, מְרָאָה דְרָגָא חֲדָא, נְבוּאָה דְרָגָא חֲדָא, וְכֻלְהוּ דְרָגִין לְדְרָגִין אֵלֵיךְ עַל אֵלֵיךְ.

וַיַּחֲרִם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגִּד לְאָחִיו וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֲתוּ עַל חֲלוֹמוֹתָיו. מִהֶכָּא דְלֵא מִיבְעֵי לִיהַ לְבַר נָשׁ לְמִימַר חֲלַמְיָה בַר לְהַהוּא בַר נָשׁ דְרָחִים לִיהַ, וְאִי לָאו, אִיהוּ גָרִים לִיהַ. דְאִי הַהוּא חֲלַמָּא מִתְּהַפֵּף לְגוֹנוֹנָא אַחֲרָא, אִיהוּ גָרִים לְסַלְקָא.

תָּא חֲזִי, דִּיּוֹסֵף אִיהוּ אָמַר חֲלַמָּא לְאַחוּהִי, וְעַל דָּא גָרְמוּ לִיהַ לְסַלְקָא חֲלַמְיָה תְרִין וְעֶשְׂרִין שָׁנִין דְאִתְעַכֵּב. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר, מִנֵּיין דְכִתִּיב וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֲתוּ. מָאִי שָׁנָא אֲתוּ, דְגָרְמוּ לִיהַ קְטְרוּגִין בְּדָא.

מַה פְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה (דף קפג ע"ב) אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי, דְּבַעַא מְנַיְיָהוּ דִּישְׁמַעוּן לִיהַ. וְאִיהוּ אוֹדַע לָהּ הַהוּא חֲלַמָּא, דְאֵלְמֵלֵא אֵינוֹן דְאֵהֲפִכוּ לִיהַ לְגוֹנוֹנָא אַחֲרָא, הִכִּי אֲתַקִּיִּים. וְאֵינוֹן אֲתִיבוּ וְאָמְרוּ הַמְלִיף תְּמַלִּיף עֲלֵינוּ אִם מְשׁוּל תְּמַשֵּׁל בָּנוּ. מִיָּד אָמְרוּ לִיהַ פֶּשֶׁרָא דְחֲלַמָּא וְגִזְרוּ גִזְרָה, וּבְגִין כֶּף וַיּוֹסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֲתוּ.

רַבִּי חִיָּיא וְרַבִּי יוֹסֵי הָיוּ שְׂכִיחֵי קַמְיָה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר רַבִּי חִיָּיא, הָא תְנִינָן חֲלַמָּא דְלֵא אֲתַפְשֵׁר, פְּאֲגְרַתָּא דְלֵא מִתְקַרְיָא. אִי בְגִין דְאֲתַקִּיִּים וְאִיהוּ לֹא יָדַע, אוֹ דְלֵא אֲתַקִּיִּים כָּלֵל. אָמַר לִיהַ, אֲתַקִּיִּים וְלֹא אֲתִידַע, דְהָא הַהוּא חֲלַמָּא חִילָא תְלִיָא עֲלֵיהַ, וְאִיהוּ לֹא אֲתִידַע וְלֹא יָדַע, אִי אֲתַקִּיִּים אִי לֹא אֲתַקִּיִּים.

וְלִית לָךְ מְלָה בְעֵלְמָא דְעַד לֹא יִיתִי לְעֵלְמָא, דְלֹאוּ אִיהִי תְלִיָא בְּחֲלַמָּא

אוֹ עַל יְדָא דְכְרוּזָא. דְהָא אֲתַמַּר דְכָל מְלָה וּמְלָה עַד לֹא יִיתִי לְעֵלְמָא,

עליו בְּרָקִיעַ, ומשם מתפשט בעולם ונתן על ידי הפרוז, והכל משום שְׁפָתוֹב (עמוס א) כי לא יעשה ה' אֱלֹהִים דְּבַר כִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים, בְּזִמְנָא דְנְבִיאִים שְׁנַבִּיאִים נִמְצְאִים בְּעוֹלָם, וְאִם לֹא - אֶף עַל גַּב שְׁנַבּוּאָה לֹא שׁוּרָה, חֲקָמִים עֲדִיפִים מְנַבִּיאִים, וְאִם לֹא - נִתָּן בְּחֵלוֹם, וְאִם לֹא - הַדְּבַר נִמְצָא בְּצַפְרֵי הַשָּׁמַיִם, וְהָרִי בְּאֶרֶץ.

וַיִּלְכּוּ אָחִיו לְרַעוֹת אֶת צֶאֱן אַבְיָהֶם בְּשָׁכֶם. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לְרַעוֹת צֶאֱן אַבְיָהֶם הָיָה צָרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה אֲ"ת נִקּוּד מַעְלִיו? לְרַבּוֹת שְׁכִינָה עִמָּהֶם, שְׁהִיא שְׁרוּיָה עִמָּהֶם, מִשׁוּם שֶׁהֵם הָיוּ עֲשָׂרָה, שְׁהָרִי יוֹסֵף לֹא הָיָה עִמָּהֶם, וּבְנִימִין הוּא קָטָן בְּבֵיתָה, וּמִשׁוּם כִּף הֵם הָיוּ עֲשָׂרָה, וּכְשֶׁהֲלָכוּ, הַשְׁכִּינָה הִיָּתָה בְּיַנְיָהֶם, וְעַל כֵּן נִקּוּד מְלַמְעָלָה. וּמִשׁוּם כִּף, בְּזִמְנָא שְׁמַכְרוּ אֶת יוֹסֵף, הַשְׁתַּתְּפוּ כָּלֶם עִם הַשְׁכִּינָה, וְשִׁתְּפוּ אוֹתָהּ עִמָּהֶם כְּשֶׁעָשׂוּ שְׁבוּעָה, וְעַד שֶׁהִתְגַּלָּה דְּבַר יוֹסֵף, לֹא שָׁרְתָה שְׁכִינָה עַל יַעֲקֹב.

וְאִם תֵּאמַר שֶׁהַשְׁכִּינָה לֹא נִמְצְאָה עִמָּהֶם - בֵּא רְאָה, שְׁכָתוֹב (תהלים קכב) שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם ה'. כָּלֶם צְדִיקִים וְחַסִּידִים, הַקִּיּוּם שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, הֵם קִיּוּם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.

פְּתַח וְאָמַר, (שם) שְׁמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית ה' גִּלְגָּה. אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֶרֶזוֹהוּ, שְׁדוּד הָיָה עִם לְבוֹ לְבָנוֹת הַבַּיִת, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (מלכים א-ח) וַיְהִי עִם לְבַב דָּוִד אָבִי לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם ה' וְגו'. וְאַחַר כֵּף מַה כְּתוּב? רַק אֶתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם בְּנֵי יִצְחָק מְחַלְצִיךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לְשָׁמַיִם. וְכָל יִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה, וְהָיוּ אוֹמְרִים מִתִּי זְמוּת

מְכַרְזֵי עַלֵּיהּ בְּרָקִיעַ. וּמִתְמַן אֶתְפַּשֵּׁט בְּעֵלְמָא וְאֶתְיָהִיב עַל יָדָא דְכְרוּזָא. וְכֹלָא בְּגִין דְכְּתִיב, (עמוס ג) כִּי לֹא יַעֲשֶׂה יְיָ אֱלֹהִים דְּבַר כִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים, בְּזִמְנָא דְנְבִיאִים אֲשֶׁתְּפַחוּ בְּעֵלְמָא. וְאִי לָאו, אֶף עַל גַּב דְנַבּוּאָה לֹא שְׁרִיא, חֲפִימֵי עֲדִיפֵי מְנַבִּיאִים. וְאִי לָאו, אֶתְיָהִיב בְּחֵלְמָא. וְאִי לָאו, בְּצַפְרֵי שְׁמַיָא מְשִׁתְּפַחֵי מְלָה וְהָא אוֹקְמוּהָ:

וַיִּלְכּוּ אָחִיו לְרַעוֹת אֶת צֶאֱן אַבְיָהֶם בְּשָׁכֶם. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לְרַעוֹת צֶאֱן אַבְיָהֶם מִיבְעֵי לֵיהּ, מָאִי אֲ"ת נִקּוּד מְלַעֲיָלָא, לְאַסְגָּאָה עִמָּהוֹן שְׁכִינְתָא, דְּאִיְהִי עִמָּהוֹן שְׁרִיא. בְּגִין דְּאִינוֹן הוּוּ עֲשָׂרָה, דְּהָא יוֹסֵף לֹא הָוּה עִמָּהוֹן, וּבְנִימִין אִיהוּ זְעִיר בְּבֵיתָא. וּבְגִין כִּף אִינוֹן הוּוּ עֲשָׂרָה. וְכַד אָזְלוּ הוֹת שְׁכִינְתָא בְּיַנְיָהוּ, וְעַל דָּא נִקּוּד מְלַעֲיָלָא.

וּבְגִין כִּף בְּזִמְנָא דְזַבִּינוּ לֵיהּ לְיוֹסֵף אֲשֶׁתְּתַפּוּ כְּלָהוּ בְּהָדֵי שְׁכִינְתָא וְאֲשֶׁתִּיכּוּ לָהּ בְּהַדְיָהוּ כַד עֲבִידוּ אוֹמְרָה. וְעַד דְּאֶתְגַּלְיָא מְלָה דְיוֹסֵף, לֹא שְׁרִיא שְׁכִינְתָא עַלֵּיהּ דְיַעֲקֹב. וְאִי תִימָא דְשְׁכִינְתָא לֹא אֲשֶׁתְּפַחְתָּ עִמָּהוֹן. תָּא חֲזִי, דְכְּתִיב (תהלים קכב) שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ. כְּלָהוּ צְדִיקֵי וְחַסִּידֵי קִיּוּמָא דְכָל עֵלְמָא, קִיּוּמָא אִינוֹן לְעִילָא וְתַתָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קכב) שְׁמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְיָ גִלְגָּה. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ, דְדוּד הָוּה עִם לְבִיָהּ לְמַבְנֵי בֵּיתָא. כְּמָה דְאֶתְּ אָמַר, (מלכים א ח) וַיְהִי עִם לְבַב דָּוִד אָבִי לְבָנוֹת בֵּית לְשֵׁם יְיָ וְגו'. וּלְבַתֵּר מַה כְּתִיב רַק אֶתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי אִם בְּנֵי יִצְחָק מְחַלְצִיךָ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לְשָׁמַיִם. וְכָל יִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹדְעִים אֶת זֶה, וְהָיוּ אוֹמְרִים מִתִּי זְמוּת